

Pradžia > ... > Pinigai Ir Piniginiai Reikalavimai > Turto Apsaugos Priemonės Teikiant Reikalavimus ES
Šalyse Northern Ireland

Turto apsaugos priemonės teikiant reikalavimus ES šalyse

Šiaurės Airija

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kokių rūšių priemonių esama?

Reikalavimas nutraukti veiksmus arba neigiamas draudimas nustatomas nutartyje, kuria asmuo įpareigojamas susilaikyti nuo tam tikrų veiksmų atlikimo arba nutraukti atliekamus veiksmus. Šios rūšies nutartis priimama dažniausiai.

Reikalavimas atlikti veiksmus arba teigiamas draudimas nustatomas nutartyje, kuria asmuo įpareigojamas atlikti tam tikrus veiksmus arba atlyginti dėl ankstesnio veiksmo sukeltus nuostolius.

Quia Timet draudimas nustatomas nutartyje, kuria asmuo įpareigojamas atlikti tam tikrus veiksmus siekiant užkirsti kelią žalai, kuri dar neatsirado.

Mareva draudimas nustatomas nutartyje, kuria atsakovui užkertamas kelias atsikratyti savo turto arba jį perleisti siekiant padėties, kurioje nebūtų galima užtikrinti teismo sprendimo dėl nuotolių atlyginimo vykdymo. Nutartyje gali būti numatyta išmoka atsakovo pragyvenimo, verslo arba teisinėms išlaidoms padengti.

Įsipareigojimas vietoje draudimo. Atsakovas, pateikdamas atsiliepimą į prašymą nustatyti draudimą, dažnai pasiūlo duoti įsipareigojimą ir jeigu pareiškėjas su juo sutinka, toks įsipareigojimas duodamas raštu arba jį užregistruoja teismas.

Nutartis dėl turto apžiūros ir išsaugojimo. Šia nutartimi siekiama dviejų tikslų:

- išsaugoti turtą, dėl kurio pareikštas ieškinys, kad laimėjusi šalis galėtų susigrąžinti turtą arba jo tikrąją vertę, ir
- sudaryti sąlygas apžiūrėti turtą, siekiant surinkti byloje reikalingus įrodymus. Teismas taip pat gali priimti nutartį, kuria šaliai leidžiama patekti į šalies žemės sklypus siekiant įvykdyti nutartį.

Anton Pillar nutartis. Šia nutartimi ieškovas, jo advokatas arba kitas atsakingas atstovas įgaliojami areštuoti daiktus iš anksto neinformuojant atsakovo, siekiant apsaugoti turtą arba surinkti įrodymus.

2 Kokiomis sąlygomis tokios priemonės gali būti skiriamos?

2.1 Procedūra

Prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių galima pateikti bet kuriuo metu pradėjus nagrinėti bylą iki ją nutraukiant. Ypač skubiais atvejais laikinosios apsaugos priemonės gali būti taikomos prieš pradėdant nagrinėti bylą, jeigu apie bylos nagrinėjimą paskelbiama nedelsiant.

Laikinių apsaugos priemonių taikymo procedūra nustatyta teismo darbo tvarkos taisyklėse. Aukštajame teisme taikomos bendrosios teismo darbo tvarkos taisyklės yra 1980 m. Teismų santvarkos taisyklės (NI), o grafystės

teisme – 1981 m. Grafystės teismo darbo tvarkos taisyklės (NI).

Prašymas Aukštajam teismui arba grafystės teismui paprastai pateikiamas „pranešimo apie prašymą“ arba „šaukimo į teismą“ forma tuo metu, kai nagrinėjamas pagrindinis ieškiny.

Pranešime arba šaukime į teismą privaloma nurodyti prašomą taikyti priemonę ir teismo darbo tvarkos taisykles, kuriomis remiantis pateikiamas prašymas, pridėti raštiškus parodymus su priesaika (dažniausiai prisiekia pareiškėjo advokatas), taip pat turėtų būti pridėtas nutarties projektas.

Pranešimas arba šaukimas į teismą kartu su raštiškais parodymais su priesaika ir visais kitais susijusiais dokumentais turi būti įteiktas atsakovui likus ne mažiau kaip dviem dienoms iki to laiko, kai prašymas įtraukiamas į nagrinėjamų prašymų sąrašą, tačiau skubiais atvejais teismas gali leisti sutrumpinti įteikimo terminą.

Aukštajame teisme prašymus paprastai nagrinėja magistras (teismo pareigūnas), nors tam tikrų rūšių bylose (kurios nurodytos 1980 m. Teismų santvarkos taisyklėse (Šiaurės Airija) prašymus dėl laikinųjų apsaugos priemonių turi nagrinėti teisėjas.

Grafystės teismas turi visus laikinuosius įgaliojimus, susijusius su jo jurisdikcijai priklausančiomis bylomis. Grafystės teisme prašymus dėl laikinųjų apsaugos priemonių privalo nagrinėti grafystės teismo teisėjas.

Taip pat galima pateikti *ex parte* prašymą neįteikiant pranešimo arba šaukimo į teismą asmeniui, kurio atžvilgiu pateikiamas prašymas. Tai galima padaryti toliau nurodytomis aplinkybėmis.

- Jeigu bylą būtina kuo greičiau išnagrinėti.
- Jeigu išankstinis atsakovo informavimas pakenktų nutarties tikslui.
- Pavyzdžiui, prašymai, pateikti prieš pradėdant nagrinėti bylą, paprastai yra *ex parte* prašymai.
- Jeigu tai leidžiama arba įpareigojama atlikti pagal įstatymą arba teismo taisykles.

Ex parte prašymas pateikiamas naudojant specialią formą, vadinamą *ex parte* deklaracija, ir pareiškėjas privalo išsamiai ir sąžiningai atskleisti visas susijusias faktines aplinkybes. Prašymus dėl *ex parte* nutarčių (išskyrus prašymus dėl *ex parte* apsaugos priemonių) paprastai nagrinėja teisėjas arba magistras nerengdamas teismo posėdžio. Su *ex parte* prašymu susijusios išlaidos paprastai priskiriamos prie bylos nagrinėjimo išlaidų.

2.2 Pagrindinės sąlygos

Apsaugos priemonė nustatoma savo nuožiūra. Teismas apsaugos priemonę gali nustatyti bet kuriame bylos etape, jei manoma, kad tai yra teisinga ir patogu. Teismas savo diskrecija nustatyti draudimą naudojasi remdamasis byloje *American Cyanamid prieš Ethicon* [1975] (AC 396) nustatytais gairėmis. Pirma, ieškovas privalo įrodyti, kad byloje nagrinėjamas svarbus klausimas. Tuomet teisėjas nagrinėja, ar ieškovo teisių pažeidimus galima kompensuoti atlyginant nuostolius. Teisėjas gali toliau nagrinėti ieškovo ir atsakovo interesus ir, nustatęs šių interesų pusiausvyrą, pirmenybę teikia *status quo* iki pažeidimo padarymo išlaikymui arba atkūrimui. Patikimesnių įrodymų reikia tuomet, jei prašymas pateikiamas dėl privalomos apsaugos priemonės, kuri nebus nustatyta, nebent ieškovas įsipareigoja atlyginti ieškoviui nuostolius tuo atveju, jeigu jo ieškiny nebūtų patenkintas arba jeigu paaiškėtų, kad apsaugos priemonė buvo nereikalinga.

Jeigu pateikiamas prašymas dėl *Mareva* draudimo, ieškovas privalo:

- pateikti tinkamus ir įtikinamus su ieškiniu, kuriame reikalaujama sumokėti tam tikrą pinigų sumą, pagrindu susijusius argumentus;
- įrodyti, kad atsakovas turi turto, kurį gali perleisti arba paslėpti;
- įrodyti, kad esama rizikos, jog atsakovas perleis turtą iki to laiko, kai bus galima vykdyti teismo sprendimą.

Prašymas dėl turto apžiūros gali būti pateikiamas dėl turto, kuris yra bylos dalykas arba dėl kurio gali kilti klausimų. Teisė apžiūrėti turtą nepriklauso nuo pareiškėjo argumentų pagrįstumo.

Jeigu prašoma priimti *Anton Pillar* nutartį, ieškovas privalo įrodyti, kad yra reali galimybė, jog atsakovas sunaikins dokumentus ar jo gynybos argumentams nepalankius daiktus arba paskelbs medžiagą, dėl kurios ieškovas gali naudotis konfidencialumo teise.

3 Tokių priemonių dalykas ir pobūdis

3.1 Kokių rūšių turtui šios priemonės gali būti taikomos?

Prašymas nustatyti apsaugos priemonę turi būti identiškas vykdytinai teisėtai teisei arba ieškinio pagrindui ir nuo jo priklausyti. Tačiau apsaugos priemonė nėra skirta pareiškėjo teisėms užtikrinti, ja veikia siekiama išlaikyti arba atkurti *status quo* iki bus išnagrinėtas ieškinys.

Mareva draudimas gali būti nustatytas dėl esamo arba būsimo turto Šiaurės Airijoje (nesvarbu, ar toks turtas yra susijęs su ieškiniu), nepaisant to, ar atsakovas gyvena arba yra Šiaurės Airijoje.

Nutartis dėl turto apžiūros arba išsaugojimo gali būti priimama tik dėl fizinio turto. Tai nėra tinkama procedūra norint patikrinti dokumento turinį, su kuriuo galima susipažinti pagal susipažinimą su dokumentais reglamentuojančias taisykles.

3.2 Koks yra tokių priemonių poveikis?

Nutartis gali būti vykdoma taikant bylos perdavimo procedūrą. Nutartis atsakovui turi būti įteikta iki to laiko, kai ją galima vykdyti taikant perdavimo procedūrą. Įsipareigojimas yra vykdytinas kaip ir apsaugos priemonė.

Trečiosios šalys, pvz., atsakovo žmona, advokatas arba bankas, kurios buvo informuotos apie *Mareva* draudimą, atsako už atsakovo turimo turto išsaugojimą. Tačiau *Mareva* draudimas galioja tik atsakovui ir nesuteikia ieškovui kokios nors prioriteto teisės kreditorių atžvilgiu.

Nutartį dėl turto apžiūros ir išsaugojimo galima priimti tik bylos šalies atžvilgiu, todėl ji galios turtu disponuojančiam asmeniui davus sutikimą.

Anton Pillar nutartis nėra nutartis dėl apžiūros, todėl jos negalima vykdyti priverstinai, tačiau jeigu nutartyje atsakovas įpareigojamas sudaryti sąlygas apžiūrai atlikti, atsakovo atsisakymas leisti atlikti apžiūrą reiškia nepagarbą teismui ir teismas gali manyti, kad atsakovas kažką slepia.

3.3 Kiek laiko tokios priemonės galioja?

Nutartis gali būti:

- negalutinė – galioja iki teismo posėdžio;
- laikinoji – galioja ribotą laikotarpį.

4 Ar yra galimybė priemonę apskūsti?

Kiekviena šalis magistro nutartį arba sprendimą gali apskūsti teisėjui. Skundas turi būti pateiktas per penkias dienas ir jis turi būti įteiktas kitoms šalims likus ne mažiau kaip dviem dienoms iki skundo įtraukimo į nagrinėtinų skundų sąrašą. Penkių dienų terminas gali būti pratęstas teismo nuožiūra, tačiau teismą reikia įtikinti, kad tam yra pagrįsta priežastis. Tačiau šalis negali apskūsti įsipareigojimo. *Ex parte* prašymo atmetimą pareiškėjas gali apskūsti, tačiau atsakovas prašymą veikia pateikia dėl nutarties panaikinimo, o ne apskundimo.

Skundas reiškia, kad byla nagrinėjama iš naujo, tačiau apeliantas pirmasis pateikia savo argumentus. Nagrinėjant skundą galima pateikti naujus įrodymus, tačiau teisėjas nebus linkęs priimti naujų įrodymų, nebent tam bus pagrįsta priežastis.

Grafystės teismo priimtą negalutinę nutartį galima apskūsti Aukštojo teismo teisėjui prašant iš naujo nagrinėti bylą arba perduoti bylą apeliaciniam teismui.

Susijusios nuorodos

[Šiaurės Airijos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų tarnyba](#)

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.